

Vojnih dogodkov ne morete zasledovati brez zemljevida!

Izšla je zopet karta Evrope za 6 din. — Naročite jo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor—Ptuj!

nenadil ljudi rdeč dež, ki je pri nas redka prikazen. Dež je bil kalnordeč in umazan. Ljudje, na katere je padal ta dež, so imeli zamazane klobuke in obleko. Tudi voda po vodnjakih je zgedala, kakor bi bila pomešana z rdečkasto ilovico. Ljudje so koj prekrstili ta dež v »krvavega«, ki oznanja vojno. Omenjena deževna prikazen pa se da prav naravno razložiti in takle rdečkast dež ni nič kaj redkega za druge pokrajine. Oblaki, katere priženejo vetrovi iz afriške Sahare in drugih puščavskih predelov, nosijo s seboj najdrobnejše drobce prahu. Ako se vlije iz takih puščavskih oblakov dež, se strnejo v posameznih kapljicah tudi delci prahu in tak dež ima isto barvo kakor v oblakih se nahajajoči drobci prahu.

S sekuro ga je hudo poškodoval, ker ni hotel plačati najemnine. V Tuncovcu pri Rogiški Slatini je dne 6. maja posestnik Plemenitaš Franc

udaril z ostrino sekire z vso silo svojega najemnika Berghaus Ignaca, 38 letnega mesarskega pomočnika. Sekira se je globoko zarila v hrbet preko ledvic. Hudo poškodovanega so še isto noč z avtomobilom prepeljali v celjsko bolnišnico. Ozadje tega dejanja je bilo: Plemenitaš je lani začasno vzel pod streho Berghausa. Berghaus ni hotel plačevati najemnine niti ni hotel na odpoved gospodarjevo zapustiti stanovanja.

Obsojen radi uboja. Dne 8. decembra 1939 je bil v neki krčmi v Kamnici pri Mariboru med pivci delavec Ivan Sedih, ki je objel 26 letnega Antona Gostinčiča s Košakov. Radi objema je skočil Gostinčič kvišku in je začel psovati Sedih. Ker je grozil pretep, so drugi izrinili oba iz gostilne. Na cesti je Gostinčič s kamnom razbil Sedihu glavo in je ta v bolnišnici umrl na Silvestrovo. Gostinčič je bil v minulem tednu obsojen v Mariboru po priznanju na dve leti in šest mesecev strogega zapora.

Požari

Otroci so zanetili ogenj v Hočah pri Mariboru v drvarnici Alojza Vernika. Zgoreli so še svinjaki in znaša škoda nad 5000 din.

V Orehovi vasi pri Slivnici je pogorela 15.000 din vredna mizarska delavnica Ivanu Rudolfu.

Večerni požar je vpepelil v Radvanju pri Mariboru domačijo posestniku Francu Grajfu. Gasilci so preprečili, da se ni ogenj razširil na sosedna poslopja.

Po svetu

Sprememba in povišanja v vodstvu sovjetske vojske. Dolgoletni komisar za sovjetsko vojsko ali vojni minister maršal Kliment Vorosilov je bil razrešen svoje dosedanje službe in je bil imenovan za podpredsednika sveta ljudskih komisarjev. Ta sprememba je bila izvršena, ker je dokazal Vorosilov svojo nesposobnost v začetku vojne s Finsko ter je osramotil sovjetsko armado pred svetom. Na Vorosilovo mesto je bil postavljen za maršala imenovani general Timošenko, ki je po rodu Ukrajinec in je na Finskem prebil Mannerheimovo črto ter pripomogel Rusiji do zmagovitega miru s Finci. — S Timošenkom sta bila povišana v maršala armadna generala Koljuk in Sapošnikov. Rusija je tudi zopet uvedla čin admirala.

Anglež — papež. Na papeškem prestolu v Rimu je sedel samo en papež, ki je bil angleškega pokolenja. To je papež Hadrian IV., ki je vladal katoliško Cerkev od leta 1154. do leta 1159. Pisal se je Nikolaj Breakspear ter je bil rojen v Angliji. Njegovi starši so bili tako ubožni, da je kot otrok komaj utekel

beračenju. Ko je odrasel detinski dobi, je odšel v Francijo, kjer je stopil v samostan. Kot samostanski opat je prišel v Rim ter bil od papeža Evgena III. radi svojih velikih sposobnosti posvečen za škofa in imenovan za kardinala. Papež ga je poslal kot svojega legata v Skandinavijo, da uredi cerkvene razmere. Na Norveškem je v mestu Trondhjemu, ki se je toliko imenovalo v sedanji vojni na Norveškem, tamošnjega škofa postavil za nadškofa ter mu podredil škofove v znanih mestih Oslo, Hamar, Bergen, Stavanger itd. Po svojem povratku s severa v Rim je bil soglasno izvoljen za papeža. Ob tej priliki je rekel: »Papežev prestol je obraščen s trnjem in papežev plašč je tako težak, da se pod njim skoro zruši tudi najmočnejši.« Sam je preizkusil resnico teh besed med svojim papeževanjem, ki je sicer bilo kratkotrajno, pa polno težav in bojov. Hadrian je odločno branil pravice in svobodo katoliške Cerkve osobito v borbi z nemškim cesarjem Friderikom Rdečebračcem, katerega je leta 1155. v cerkvi sv. Petra kronal za cesarja, kateri pa je

Kratke tedenske novice

Jugoslovansko gospodarsko zastopstvo, ki se je mudilo dalje časa v Moskvi, se je vrnilo v Beograd 15. maja. Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Rusijo je bila podpisana 11. maja. Obseg trgovinskega prometa med obema državama je določen za leta 1940 in 1941 na 176 milijonov din, vendar pa se zamore ta vsota po potrebi povečati.

Naredba o štednji z živili je že objavljena v »Službenih novinah« in predvideva dva brezmesna dneva, in sicer v torek in petek. Uredba stopi v veljavo 16. maja.

Izreden porast naklade je doseglo radi strogo nepristranskega poročanja o vojnih dogodkih vatikansko glasilo »Osservatore Romano«. Pred to vojno je izhajal ta dnevnik v 15.000 izvodih. Sedaj je narasel na 170.000 izvodov, od katerih se proda v Italiji 130.000 izvodov. Ljudje v Italiji se za posamezne številke kar trgajo.

Radi neuspehov Angležev na Norveškem in vojnih dogodkov na zapadu je dobila Anglija vlado narodne sloge. Chamberlain je odstopil, ostal pa je še naprej v vladi kot predsednik tajnega sveta. Novi predsednik je mornariški minister Churchill. V novi vladi so zastopani tudi liberalci in delavska stranka.

Angleško vojno ministrstvo je prepredlo vso Anglijo s posebnimi motoriziranimi oddelki, ki so opremljeni z majhnimi in hitrimi tanki in s posebnimi strojnimi. Ta motorizacija je pripravljena proti nemškim padalcem, če bi se hotel spuščati s padobranci na tla na Angleškem.

Angleži so zasedli začasno veliki otok na severu Islandije, da bi se ga ne polastili Nemci in ga uporabljali kot napadalno oporišče proti Angliji. Islandija pripada Danskim.

Angleške čete so se izkrcale na dveh otokih Holandske Indije v Aziji sporazumno s holandsko vlado, da se preprečijo morebitni nemški poskusi za organiziranje nemirov, zlasti v petrolejskih čistinicah na otokih Curacao in Aruba.

Vlada narodne sloge je bila sestavljena v Franciji pod prejšnjim ministrskim predsednikom Reynaudom. V novi vladi sodelujejo vse stranke.

Anglija in Francija sta naročili pred nekaj dnevi v Zedinjenih državah 2000 vojaških letal najnovejšega tipa. Ta letala so bila prvotno naročena za ameriško vojsko in mornarico, vendar je ameriško letalsko ministrstvo dalo prednost angleškemu in francoskemu naročilu.

Tudi Romunija je dobila novo vlado narodne sloge pod prejšnjim ministrskim predsednikom Tatarescom. Nova Tatarescova vlada je malo izpremenjena. Gafencu je ostal še nadalje zunanji minister.

Madžarska je mobilizirala sedem letnikov. Zavarovala je svoje meje proti Slovaški, Romuniji in nam.

Norveško zlato je v Londonu. Bilo ga je za 400 milijonov norveških kron. Prepeljano je bilo tja na neki angleški ladji.

Na Kitajskem se je začela doslej največja bitka med Kitajci in Japonci v pokrajini Hupej. Japonska armada se udeležuje te bitke s 150.000 vojakov, 200 letali in 400 tanki.

Vojna tehnika v živalskem svetu. Streljanje ni stvar, s katero bi se mogel ponášati samo človek. To bojno metodo pozna tudi majhna avstralska riba, takozvana »strelca«, in jo uporablja, da pride do plena. Ta riba zna izstreljevati vodne kaplje. Ko zagleda svojo žrtev, žuželko na kakšni vodni rastlini, izpljune nanjo z veliko točnostjo kapljo vode. Učinek je za žrtev uničujoč. Voda žuželki tako obteži krila, da pada pri poskusu, da bi vzletela, v vodo in jo riba takoj požre. Tudi vojno s strupenimi plini poznajo živali. Nekli hrošč, ki ima značilno ime »bombardier«, si s takšnim plinom preskrbuje hrano. V svojih zlezah proizvaja neko strupeno kislino. Pri napadu požene oblak te kisl-

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Ali moja hči kaj ve o tem, da vam je po volji?«
»Če ni slepa, mora vsaj kaj slutiti. Toda bojim se, da ji ni Bog ve kaj zame.«
»Tega ne verjamem. Vedno jo veseli, kadar pridete, in vas hvali.«
Ta hip so se odprle duri in prihitela je Trezika. Že na pragu je dejala s svojim vedrim glasom:
»Oprostite, gospod doktor! Šele zdaj sem izvedela, da ste pri nas. Ko bi bila vedela, da pridete, bi ne bila šla zdoma.«
»Ali gospodična! Malo pa morate še iz hiše tudi. Pa še dobro delo ste storili, ko ste šli žalostne tolažit,« je odgovoril zdravnik prijazno.
»Kdo pa vam je pravil? Ah, mati... Kajne, materi se je na bolje obrnilo?«
»Zelo sem zadovoljen. Kmalu me ne bo več treba.«
»Ali že smejo malo povojenega mesa jesti? Radi bi ga že; bi bolj k moči prišli.«
»Trezika, zdaj se ne brigaj zame,« jo je opomnila gospa; »idi in skuhaj kave! Gospod doktor naju bo počastil in bo z nama jedel.«

3

»To je lepo, gospod doktor; kar koj grem.«

»Ne, ne,« je branil zdravnik; »se še prav nič ne mudi. Zdaj je še prezgodaj za jed. Usedite se k nama in nama kaj povejte, gospodična Dobrovnik!«

»Gospod doktor, nikar ne rekajte zmeraj, gospodična Dobrovnik! To je tako gosposko in prisiljeno.«
»Kako naj drugače rečem? Ali rajši čujete: gospodična Terezija?«

»Hihih, tako mi še živa duša ni rekla. Recite: gospodična Trezika, še ljubše pa mi je, če gospodično izpustite!«

»O, samo Trezika mislite? To mi je pa skoraj premalo; utegnilo bi se mi zgoditi, da bi kdaj rekel: ljuba Trezika.«

Poredno se je nasmehnil. Dekletu je udarila kri v glavo, toda naglo se je zbrala in mu zagrozila s prstom ter ga začela za norce kregati:

»Vi-vi-vi, gospod doktor! Vsa dekleta imate za norca in, če vam katera na limanice sede, se ji smejite.«

»Gospodična Trezika, vi ste mnogo prepametni in preveč vas spoštujem, da bi si z vami upal uganjati norce.«

Dekle je zopet zardelo. Vprašujoče mu je pogledala v oči, potem je stopila k oknu in se zagledala ven, kakor da je zunaj Bog ve kaj. Bila je postavno deklet, svetlosiva nedelna obleka s črtno belim predpasnikom ji je